

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 535/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 4 Pv 142/21/8802-62 z 3. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 4 Pv 142/21/8802-62 z 3. júla 2024. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznať jej náhradu trov jej právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe trestného oznámenia matky sťažovateľky zo 7. decembra 2012 bolo uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) pod ČVS: ORP-684/1-VYS-KE-2012 z 28. októbra 2012 začaté trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania sťažovateľky podľa § 201 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktoré však bolo uznesením vyšetrovateľky okresného riaditeľstva ČVS: ORP-684/1-OVK-KE-2012 zo 17. mája 2013 podľa § 215 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Trestného poriadku zastavené, keďže sa vyšetrovaním preukázalo, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

3. Po tom, ako v tejto veci vyšli najavo nové skutočnosti, okresné riaditeľstvo na podnet matky sťažovateľky (trestné oznámenie z 12. marca 2014) uznesením ČVS: ORP-684/1-VYS-KE-2014

z 23. apríla 2014 znova začalo trestné stíhanie a 23. apríla 2015 vznieslo na pokyn okresnej prokuratúry otcovi sťažovateľky obvinenie z jej sexuálneho zneužívania.

4. Krajská prokuratúra v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) 28. mája 2015, reagujúc na sťažnosť obvineného (otca sťažovateľky), proti vzneseniu mu obvinenia uznesenie okresného riaditeľstva z 23. apríla 2015 o vznesení obvinenia zrušila.

5. V nadväznosti na uvedené okresné riaditeľstvo po ďalšom doplnení vyšetrovania trestné stíhanie uznesením ČVS: ORP-684/1-VYS-KE-2014 z 28. októbra 2015 podľa § 215 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Trestného poriadku opäť zastavilo.

6. Sťažovateľka vzhľadom na výsledok trestného konania podala ústavnú sťažnosť, ktorú ale ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 337/2016 z 31. mája 2016 odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

7. Sťažnosťou z 13. januára 2017 sa sťažovateľka v tejto záležitosti obrátila na Európsky súd pre ľudské práva, ktorý rozsudkom č. 6318/17 z 26. novembra 2019 vyslovil porušenie čl. 8 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľky na účinné vyšetrovanie veci.

8. V dôsledku rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva okresná prokuratúra (na podnet sťažovateľky a následne krajskej prokuratúry sp. zn. 1Kpt 200/21/8800 zo 6. apríla 2021) dala okresnému riaditeľstvu (13. apríla 2021) záväzný pokyn opätovne v danej veci konať.

9. Uznesením pod ČVS: ORP-606/1-VYS-KE-2021 z 13. mája 2021 okresné riaditeľstvo po tretíkrát začalo trestné stíhanie (tzv. vo veci), ktoré však po ďalšom doplnení vyšetrovania uznesením pod ČVS: ORP-606/1-VYS-KE-2021 z 11. októbra 2023 takisto podľa § 215 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Trestného poriadku zastavilo.

10. Na základe sťažností opatrovníka ustanoveného sťažovateľke ako poškodenej a jej matky okresná prokuratúra rozhodnutie o zastavení trestného stíhania zrušila uznesením z 3. novembra 2023 z dôvodu potreby doplnenia znaleckého dokazovania. Po jeho vykonaní okresné riaditeľstvo trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Trestného poriadku 30. mája 2024 zastavilo.

11. Sťažnosti oznamovateľky predmetného trestného činu (matky sťažovateľky v zastúpení advokátkou), ako aj opatrovníka sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva okresná prokuratúra napadnutým uznesením č. k. 4 Pv 142/21/8802-62 z 3. júla 2024 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodné.

12. Rozhodnutia vyšetrovateľa okresného riaditeľstva z 30. mája 2024, ako aj okresnej prokuratúry z 3. júla 2024 sťažovateľka napadla ústavnou sťažnosťou, ktorú ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 657/2024-25 z 10. decembra 2024 odmietol v časti proti uzneseniu vyšetrovateľa pre nedostatok svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a v časti proti uzneseniu okresnej prokuratúry ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nevyčerpania účinného prostriedku nápravy priznaného jej zákonom na ochranu označených práv, konkrétne žiadosti podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku.

13. Sťažovateľka (v zastúpení advokátkou) sa v zmysle záveru rozhodnutia ústavného súdu z 10. decembra 2024 žiadosťou z 8. januára 2025 obrátila na krajskú prokuratúru, ktorou sa domáhala preskúmania rozhodnutia okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra, posúdiac žiadosť

sťažovateľky nie podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, ale ako žiadosť v zmysle príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz generálneho prokurátora“), listom č. k. 4 Kn 7/25/8800-4 zo 17. februára 2025 sťažovateľku upovedomila, že v danej trestnej veci nezistila skutočnosti odôvodňujúce prijatie akéhokoľvek opatrenia, teda žiadosti nevyhovela.

II.

Argumentácia sťažovateľky

14. Aktuálnou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka opätovne napáda uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 4 Pv 142/21/8802-62 z 3. júla 2024. Za zásadnú skutočnosť považuje rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva č. 6318/17 z 26. novembra 2019, ktorým bolo v konštatované porušenie jej práva podľa čl. 8 dohovoru tým, že jej sexuálne zneužívanie nebolo dôsledne vyšetrené. Podstata zlyhania orgánov Slovenskej republiky nespočívala ani tak v nedostatku dôkazného materiálu, ale v tom, že tieto dôkazy neboli vyhodnotené v kontexte s osobitnými psychickými faktormi vnútorne spätými s vecami týkajúcimi sa sexuálneho zneužívania maloletých detí. Napriek tomu sa orgány Slovenskej republiky rozhodli vykonať ďalšie dokazovanie, a to výsluchom sťažovateľky a nariadením znaleckého dokazovania pribratím do konania Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o., Nové Zámky (ďalej len „Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii“), ktorého úlohou v znaleckom posudku malo byť aj vyhodnotenie všetkých dovtedy podaných znaleckých posudkov.

15. Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii sa k predošlým znaleckým posudkom č. 20/2014, č. 27/2014 a č. 1/2015 vyjadril v tom zmysle, že znalecký posudok č. 1/2015 z 26. januára 2015, vypracovaný Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave (ďalej len „Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie“), hodnotil ako najkomplexnejší a odborne najprepracovanejší, zohľadňujúci predchádzajúce znalecké posudky a odbornú psychologickú starostlivosť, ktorú sťažovateľka absolvovala, pritom tento znalecký posudok (č. 1/2015) potvrdil s vysokou pravdepodobnosťou, že sťažovateľka bola obeťou sexuálneho zneužívania.

16. Matka sťažovateľky poukázala na to, že v konaní boli vykonané viaceré dôkazy svedčiace o sexuálnom zneužívaní sťažovateľky a existencia týchto dôkazov vylučovala možnosť považovať za dostatočne odôvodnený záver, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

17. V napadnutom uznesení okresnej prokuratúry nemožno podľa sťažovateľky nájsť žiadne odôvodnenie pre rozhodnutie o zastavení vyšetrovania zlučiteľné s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť každému práva zakotvené v dohovore a v Dohovore o právach dieťaťa. Obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia nemožno podľa sťažovateľky považovať za zlučiteľný s požiadavkami podľa § 176 ods. 2 Trestného poriadku.

18. Podľa jej názoru z napadnutého uznesenia nie sú zrejmé úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval pri hodnotení dôkazov, ani právne úvahy, na základe ktorých podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

19. Po niekoľkoročnom trestnom stíhaní vo veci, v ktorom orgány činné v trestnom konaní považovali za nevyhnutné vyhodnotiť závery všetkých dosiaľ podaných znaleckých posudkov

v predmetnej veci, bolo trestné stíhanie vo veci zastavené bez toho, aby bolo vysvetlené, z akého dôvodu považuje okresná prokuratúra a predtým okresné riaditeľstvo skutkový stav za zistený v takom rozsahu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti.

20. V trestnom konaní boli vykonané dôkazy (znalecké posudky) potvrdzujúce symptómy sexuálneho zneužívania sťažovateľky a za tohto stavu je záver, že k sexuálnemu zneužívaniu sťažovateľky nedošlo, neudržateľný, keďže je v rozpore nielen s povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy pre zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, ale takýto záver nezodpovedá ani povinnosti orgánov činných v trestnom konaní starostlivo zvážiť všetky okolnosti prípadu, jednotlivo i v ich súhrne.

21. Okresné riaditeľstvo a okresná prokuratúra posudzovali okolnosti extrémne selektívne. Dôkazy, ktoré svedčili v neprospech záveru o tom, že sa skutok nestal, úplne odignorovali. Svojevoľne prikladali význam skutočnostiam, ktoré nemali k záveru o tom, že nedošlo k sexuálnemu zneužívaniu sťažovateľky, žiadny priamy význam. Zároveň preniesli zodpovednosť za rozhodnutie o zastavení konania na sťažovateľku či jej matku v podobe výčitky, že sa sťažovateľka po deviatich rokoch odmietla podrobiť výsluchu. Tento prístup orgánov činných v trestnom konaní je podľa sťažovateľky explicitným príkladom pokusu o jej sekundárnu viktimizáciu, ako aj vedomým obchádzaním skutočnosti, že prejavy sťažovateľky poukazujúce na sexuálne zneužívanie boli zachytené v období nasledujúcom po skutku, a je doslova absurdné očakávať, že sťažovateľka po deviatich či dvanástich rokoch by bola v stave opísať praktiky, ktorých sa voči nej páchatel dopúšťal v čase, keď mala približne 4 roky.

22. Sťažovateľka poukazuje na tieto okolnosti predovšetkým z dôvodu zdôraznenia okolnosti, že napadnuté rozhodnutia okresnej prokuratúry a okresného riaditeľstva nezodpovedajú ani len výslovným požiadavkám vyplývajúcim z Trestného poriadku a sú opätovným porušením pozitívneho záväzku orgánov štátu zabezpečiť ochranu sťažovateľke pred konaním zasahujúcim do jej základných práv.

23. Súčasťou pozitívneho záväzku štátu je účinné vyšetrowanie aktu sexuálneho zneužívania prostriedkami trestného práva. V prípade, že orgány činné v trestnom konaní rozhodli o zastavení trestného stíhania vo veci sexuálneho zneužívania sťažovateľky, neberúc do úvahy skupinu dôkazov preukazujúcich toto zneužívanie, a založili svoje rozhodnutie na selektívne vybratých dôkazoch, navyše nespôsobilých preukázať záver, ku ktorému orgány činné v trestnom konaní dospeli, sťažovateľka považuje za nesporné, že neposkytnutím ochrany jej právam, do ktorých bolo zasiahnuté, a to účinným vyšetrením takéhoto zasahovania prostriedkami trestného práva, sa stali orgány činné v trestnom konaní, teda okresné riaditeľstvo a okresná prokuratúra, zodpovednými za toto porušenie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

24. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 8 dohovoru a práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením okresnej prokuratúry č. k. 4 Pv 142/21/8802-62 z 3. júla 2024, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľky proti rozhodnutiu vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania, a to napriek tomu, že podľa sťažovateľky výsledky znaleckého dokazovania neumožňovali prijať záver, že sa

skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, nestal, preto neboli splnené zákonné podmienky na postup podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

25. Ako bolo spomenuté, sťažovateľka sa už v minulosti domáhala ústavnou sťažnosťou (doručenou ústavnému súdu 12. júla 2024) vyslovenia porušenia tých istých ňou označených práv podľa ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa (okrem iného aj) uznesením okresnej prokuratúry č. k. 4Pv 142/21/8802-62 z 3. júla 2024, o ktorej ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 657/2024-25 z 10. decembra 2024 v tejto časti rozhodol, že je neprípustná kvôli nevyužitiu účinného prostriedku nápravy priznaného jej zákonom na ochranu označených práv.

26. Aktuálne ústavný súd stojí pred posúdením ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka opätovne namieta porušenie svojich práv napadnutým uznesením okresnej prokuratúry po tom, ako jej žiadosti adresovanej nadriadenej krajskej prokuratúre vyhovené nebolo.

27. Sťažovateľka zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou postup ani ostatné upovedomenie krajskej prokuratúry ústavnoprávne relevantným spôsobom ústavnou sťažnosťou nenapáda, t. j. nežiada vyslovenie porušenia svojich práv postupom ani upovedomením krajskej prokuratúry. Ústavný súd pritom žiadosť v zmysle príkazu generálneho prokurátora obvykle považuje za účinný prostriedok nápravy prípadného neprípustného zásahu do základných práv sťažovateľov vo veci konajúcimi orgánmi činnými v trestnom konaní (pozri napr. I. ÚS 609/2023, I. ÚS 60/2024, I. ÚS 102/2024, II. ÚS 324/2024, III. ÚS 442/2024, IV. ÚS 306/2024). Napriek tomu, že napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry boli podrobené prieskumu zo strany krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Kn 7/25/8800, ústavný súd ústavnú sťažnosť smerujúcu proti rozhodnutiu okresnej prokuratúry neodmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, a to najmä s prihliadnutím na konkrétne okolnosti (hlavne predmet a povahu) danej veci v snahe vyhnúť sa formálnemu prístupu k ochrane základných práv a slobôd sťažovateľky.

28. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie okresnej prokuratúry, a to v spojení aj s uznesením okresného riaditeľstva pod ČVS: ORP-606/1-VYS-KE-2021 z 30. mája 2024, ale najmä v spojení s listom (upovedomením) krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 7/25/8800-4 zo 17. februára 2025, keďže tieto rozhodnutia nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. IV. ÚS 372/08, III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021), pretože z hľadiska predmetu konania a rozhodnutia tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (tu orgánov prípravného trestného konania), ktoré boli vydané v priebehu príslušného trestného konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, IV. ÚS 350/09).

29. Okresná prokuratúra vo všeobecnosti pripomenula sťažovateľke, že v súlade s princípom kontradiktórnosti súdneho konania platí, že povinnosť prokurátora dokazovať na hlavnom pojednávaní vinu obžalovanému sa musí prejaviť už v prípravnom konaní, v ktorom má prokurátor jednoznačné oprávnenie nepodať obžalobu v prípadoch, v ktorých sa podľa názoru prokurátora nepodarilo zhromaždiť dostatočné množstvo dôkazov na podanie obžaloby (či priamo na usvedčenie obžalovaného). Ak má prokurátor uniesť dôkazné bremeno v konaní pred súdom, tak právna úprava mu musí dať možnosť podať obžalobu len v prípadoch, v ktorých je aj reálne možné preukázať vinu obžalovanému, a tým dosiahnuť jeho odsúdenie.

30. Preskúmajúc uznesenie vyšetrovateľa okresného riaditeľstva, okresná prokuratúra konštatovala jeho zákonnosť. Vyšetrovateľ okresného riaditeľstva sa podľa jej zistenia neobmedzil len na výpočet dôkazov, ale uznesenie obsahovalo aj bližšie popísanie dôkazov, t. j. čo z ich obsahu vyplývalo a hodnotiace úvahy, ktorými sa pri jeho vydávaní spravoval. V uznesení popísal skutkový stav a priebeh vykonávaných procesných úkonov, a to aj vrátane predošlej trestnej veci (ČVS:ORP-2868/1-OVK-KE-2012) a listín z civilného konania (týkajúceho sa rodičov sťažovateľky ako manželov).

31. Okresná prokuratúra, reagujúc na namietané rôzne nedostatky znaleckých posudkov, zdôraznila potrebu ich hodnotenia v kontexte celého trestného konania a navzájom.

32. Dôkaznú situáciu zhrnula tak, že otec sťažovateľky spáchanie skutku poprel (nikdy by dcére neublížil). Sťažovateľka pri svojom výsluchu 21. marca 2013 neuviedla nič, čo by spáchaniu skutku naznačovalo. Ako prvý bol na žiadosť orgánov činných v trestnom konaní vypracovaný znalecký posudok PhDr. Evy Sklenárovej č. 35/2013 z 25. marca 2013, z ktorého vyplýva, že znalkyňa nezistila znaky sexuálneho zneužívania sťažovateľky. Znalecký posudok č. 20/2014 z 23. júna 2013 vypracovaný Mgr. Oľgou Tomišovou na základe žiadosti matky sťažovateľky konštatoval symptómy zneužívania. PhDr. Valéria Samselyová, znalkyňa, ktorá podala znalecký posudok č. 27/2014 z 26. júna 2014 na základe žiadosti orgánov činných v trestnom konaní, nezistila znaky poukazujúce na sexuálne zneužívanie. Tá istá znalkyňa v posudku č. 28/2014 z 26. júna 2014 vypracovaného na otca sťažovateľky nezistila žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne mohli ovplyvniť jeho výpovede, ktoré spáchanie skutku popierajú.

33. Znalecký posudok PhDr. Dariny Hubovej č. 62/2014 z 8. októbra 2014 vypracovaný na matku sťažovateľky okrem iného u nej konštatoval konfabulačné trendy, keď na základe domnienok dochádza k domýšľaniu situácie, ktorá sa nestala. Znalkyňa nevyhlúčila, že matka sťažovateľky vlastnými verbálnymi sugestívnymi či manipulatívnymi položenými otázkami provokovala u dieťaťa sexuálnu predstavivosť (aj psychické problémy vtedy 17 ročného syna mala sklón pripisovať negatívne vplyvu jej manžela).

34. Rizikové znaky, ktoré súvisia so zážitkom sexuálneho zneužívania, boli u sťažovateľky zistené Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie (posudok č. 1/2015 z 26. januára 2015 vypracovaný PhDr. Alenou Kopányiovou, PhD., a PhDr. Evou Smikovou, PhD.). Krajská prokuratúra vo svojom upovedomení však upozornila, že označený ústav nie je znaleckým ústavom a ani psychologičky, ktoré znalecký posudok vypracovali, neboli v tom čase znalkyňami.

35. Podľa okresnej prokuratúry matka sťažovateľky v jednotlivých sťažnostiach nespomenula znalecký posudok č. 55/2014 (vypracovaný znalkyňou z odboru psychiatrie a sexuológie MUDr. Danicou Caisovou-Škultétyovou) na otca sťažovateľky, v ktorom sa uvádza jeho „počítačové“ vyšetrenie „cez PPG zariadenie“, ktoré má všeobecne uznávanú vysokú mieru validity. Znalkyňa pritom nezistila žiadne znaky pedofilnej proceptivity ani sexuálnej agresivity otca sťažovateľky, ktorý netrpel ani žiadnou deviáciou v čase skutku. Okresná prokuratúra prezentovala názor, že nepreceňuje tento posudok na úkor iných dôkazov, išlo však o „prístrojové“ vyšetrenie, nie osobné a subjektívne, pri ktorých môže dôjsť k odchýlke, ako to v podstate ukázali zabezpečené posudky.

36. V súvislosti s ostatným vo veci vypracovaným posudkom Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii č. 22/2022, ktorý posúdil aj dovtedy vyhotovené znalecké posudky

a ktorý ako odborne najprepracovanejší vyhodnotil posudok č. 1/2015 z 26. januára 2015, okresná prokuratúra upozornila, že ho v mene uvedeného ústavu vypracovali opäť PhDr. Alena Kopányiová, PhD., a PhDr. Eva Smiková, PhD. (t. j. autorky posudku č. 1/2015), čím vznikla pochybnosť o ich objektivite.

37. Okresná prokuratúra napokon poukázala na hrozbu úplnej straty dôkazného bremena na jej strane, pokiaľ matka sťažovateľky odmietla zabezpečiť účasť sťažovateľky na výsluchu. Tento úkon pritom považovala za jediný možný usvedčujúci dôkaz proti páchatel'ovi, ktorý bol nevyhnutný.

38. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, okresná prokuratúra konštatovala, že postavenie prípadného obvineného pred súd by v tomto prípade nemalo nádej na úspech. Pritom osoby podávajúce sťažnosť proti rozhodnutiu okresného riaditeľ'stva neuviedli podľa okresnej prokuratúry žiadne nové zistenia či skutočnosti, ktoré by vecným spôsobom spochybňovali skutkové okolnosti a dôvody, pre ktoré bolo vydané uznesenie o zastavení trestného stíhania.

39. Krajská prokuratúra za kľúčové dôkazy v tejto trestnej veci považovala najmä znalecké posudky, zabezpečené však boli aj odborné vyjadrenia a ďalšie listinné dôkazy. V tejto súvislosti konštatovala tiež nemožnosť vykonania ďalších dôkazov.

40. Oproti okresnej prokuratúre omnoho podrobnejšie opísala zistenia vyplývajúce z jednotlivých dôkazných prostriedkov, ale s rovnakými závermi. Vyhodnotila, že znalecké posudky (č. 20/2014 a č. 26/2017) vypracované na žiadosť matky sťažovateľky síce svedčili v neprospech otca sťažovateľky, avšak ďalšie znalecké posudky (č. 35/2013, č. 27/2014, č. 28/2014, č. 62/2014, č. 55/2014) a odborné vyjadrenie (klinickej psychologičky a zároveň znalkyne Mgr. Lenky Lipanovej), ktoré boli vypracované pre orgány činné v trestnom konaní na osoby sťažovateľky, jej matky a na jej otca, ani v jednom prípade nekonštatovali sexuálne zneužívanie.

41. Ako vysoko pravdepodobné sexuálne zneužívanie sťažovateľky konštatoval posudok č. 1/2015 Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie dieťaťa, ale tento ústav (ako už bolo spomenuté) nebol znaleckým ústavom a psychologičky, ktoré ho vypracovali, neboli v tom čase znalkyňami.

42. Znalecké posudky (č. 11/2016, 37/2019 a 5/2019), ktoré boli vypracované pre civilný súd v rámci rozvodového konania manželov (otca a matky sťažovateľky), taktiež nepotvrdzovali sexuálne zneužívanie sťažovateľky.

43. Krajská prokuratúra považovala za povšimnutiahodné vyjadrenie znalkyne PhDr. Ľubomíry Gallovej (znalecký posudok č. 11/2016), že u matky sťažovateľky zaznamenala zvýšenú domýšľavosť a paranoidné nastavenie na situácie, v ktorých sa maloletá (sťažovateľka) ocitla, v súvislosti s popisovaným správaním otca, resp. aj na bežné podnety v manželovom správaní voči dcére. Pripisovala sexuálny význam aj situáciám, ktorým chýbal sexuálny kontext. Nebolo možné preto vylúčiť, že sugestívne kladenými otázkami dieťaťa (sťažovateľke) zameranými na sexuálnu oblasť povzbudzovala u nej „záujem“ o túto tému, resp. udržiavanie tohto záujmu u maloletej, neskôr spojenú s istým odmeňovaním dieťaťa.

44. Znalecký posudok Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii (č. 2/2022) poukázal aj na zistenia znalkyne PhDr. Dariny Hubovej (znalecký posudok č. 62/2014), že sťažovateľka mávala vo veku okolo 4 rokov zdravotné problémy v oblasti genitálií a z psychologického hľadiska nebolo možné vylúčiť, že práve v tejto súvislosti mohlo dôjsť k istým dotykom zo strany otca

sťažovateľky v oblasti jej pohlavných orgánov, čo mohlo byť poškodenou maloletou podané v skreslenej podobe a dezinterpretované najmä jej matkou v tom zmysle, že išlo o stimuláciu na účel sexuálneho vzrušenia otca. Téma sa stala opakovane pertraktovanou v uvedenom smere s akcentom na sexuálne zneužívanie, s evidentnou snahou matky sťažovateľky o dosiahnutie usvedčenia svojho exmanžela zo sexuálneho zneužívania.

45. Z tohto znaleckého posudku k osobe sťažovateľky tiež vyplynulo, že jej vnútorné napätie a prejavy nepokoja môžu súvisieť so samotným trestným konaním, v rámci ktorého je vec, ktorá je predmetom vyšetrovania, opakovane pertraktovaná.

46. K osobe otca sťažovateľky znalci uviedli, že u neho neboli zistené také osobnostné charakteristiky, ktoré by v negatívnom zmysle ovplyvňovali jeho výpoveď, resp. ním poskytovaný opis kritickej udalosti. V žiadnom z vypracovaných znaleckých posudkov nebola zmienka o zvýraznených agresívnych tendenciách otca sťažovateľky a o takých jeho psychologických charakteristikách, ktoré by mohli byť v súlade s eventualitou sexuálneho zneužívania sťažovateľky, resp. ktoré by mohli determinovať takéto sexuálne úchylné správanie.

47. K osobe matky sťažovateľky znalci uviedli, že jej výpovede môžu byť z psychologického hľadiska negatívne ovplyvnené jej evidentnou snahou o dosiahnutie usvedčenia svojho exmanžela zo sexuálneho zneužívania ich dcéry pri jej nevyvrátiteľnom presvedčení, že k sexuálnemu zneužitiu skutočne došlo. Uvedené je v súlade so zistenými osobnostnými charakteristikami matky sťažovateľky, spomedzi ktorých krajská prokuratúra vyzdvihla zvýšenú zameranosť na seba, výkyvy emotivity s prevládáním sténickej zločky, vďaka ktorej je vo zvýšenej miere energická, aktívna a v správaní razantná s nekompromisným, silným, požadovačným správaním, ktorým sa dožaduje ústretovosti, resp. prijatia toho, čo si predsavzala a čo ona považuje za správne. Dosiahnutie usvedčenia jej bývalého exmanžela zo sexuálneho zneužívania sťažovateľky sa pre ňu javí ako priorita rezultujúca najpravdepodobnejšie z jej pretrvávajúceho negatívneho postoja voči svojmu exmanželovi.

48. Ústavný súd z takto rekapitulovaného odôvodnenia rozhodnutia okresnej prokuratúry a upovedomenia krajskej prokuratúry nenadobudol na rozdiel od sťažovateľky presvedčenie, že by nebolo došlo zo strany orgánov činných v trestnom konaní k účinnému vyšetrovaniu jej záležitosti. V konečnom dôsledku sťažovateľka v ústavnej sťažnosti príslušným orgánom ani nevytýkala, že by vykonané vyšetrovanie bolo neúplné alebo nedostatočné a vyžadovalo si prípadnú realizáciu ďalších vyšetrovacích úkonov na zabezpečenie ďalších potrebných dôkazných prostriedkov k ustáleniu skutkových okolností prípadu.

49. Je zrejmé, že trestnými oznámeniami matky sťažovateľky sa orgány činné v trestnom konaní riadne zaoberali, a že vykonali všetky dostupné procesné úkony pre náležité zistenie skutkového stavu. Hodnotiac vykonané vyšetrovanie, resp. v ňom vykonané dôkazy však dospeli k presvedčeniu o potrebe zastavenia začatého trestného stíhania.

50. Aj keď sťažovateľka ubezpečovala ústavný súd, že v tomto konaní nežiada ochranu individuálnych subjektívnych práv, ale splnenie pozitívneho záväzku štátu účinne vyšetriť akt sexuálneho zneužívania prostriedkami trestného práva, z jej argumentácie v ústavnej sťažnosti vyplýva skôr opak. Ústavný súd vníma podstatu jej námietok skôr ako nesúhlas so záverom vyhodnotenia vykonaných dôkazov (znaleckých posudkov) orgánmi činnými v trestnom konaní, čo však úplne nekorešponduje so zárukami plynúcimi z ňou namietaných

článkov ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa, keď takáto námietka tieto záruky viacmenej presahuje. Sťažovateľka sa zameriava na skutočnosť, že v prípravnom konaní boli zadovážené dôkazy (aj znaleckým dokazovaním) svedčiace o spáchaní stíhaného skutku, ktorý bolo možné kvalifikovať ako zločin sexuálneho zneužívania a napriek tomu okresné riaditeľstvo konanie zastavilo s odôvodnením, že sa skutok nestal.

51. Ústavný súd však považuje za potrebné upriamiť pozornosť aj na tie aspekty, ktoré sťažovateľka akoby prehliadala. Vyšetrovateľ okresného riaditeľstva a následne okresná prokuratúra nijako nepopreli preukázanie okolností dosvedčujúcich záver, že sťažovateľka mohla byť obeťou sexuálneho zneužívania, a rozhodne dôkazy o tomto zistení vo svojich rozhodnutiach nezamĺčali. Pomenovali však (a vyhodnotili) aj tie dôkazy, ktoré k takýmto zisteniam nedospeli, resp. ktoré znaky o potenciálnom zneužití sťažovateľky ak nie vylučovali, tak minimálne nekonštatovali. Výrazne citelná je snaha sťažovateľky (a predovšetkým jej matky ako oznamovateľky) trestne postihnúť jej otca, avšak evidentne presvedčivé dôkazy v prospech takého postupu v trestnom konaní absentovali. Ani jeden znalecký posudok s istotou sexuálne zneužívanie sťažovateľky nepotvrdil (išlo o preukázanie existencie príznakov – symptómov svedčiacich o jej sexuálnom zneužívaní), t. j. išlo o pravdepodobnosť, že k tomu došlo. Znalecké skúmanie osoby do úvahy prichádzajúceho páchatel'a tohto skutku, t. j. otca sťažovateľky, ale také jeho prípadné správanie nepotvrdzovalo. V takejto situácii za súčasného predpokladu neexistencie ďalších do úvahy prichádzajúcich dôkazov nemožno orgánom činným v trestnom konaní vytknúť ako nezákonný postup zastavenie trestného stíhania. Nemožno totiž opomenúť, že podmienkou predloženia veci trestnému súdu (ako sa toho domáha sťažovateľka) je podanie obžaloby, ktorej zákonnou požiadavkou je, že výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd (§ 234 ods. 1 Trestného poriadku). Obžalobe bezpodmienečne musí predchádzať vznesenie obvinenia (§ 234 ods. 2 prvá veta Trestného poriadku), ku ktorému v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku môže dôjsť, len ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Sama sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdí a ani z obsahu vo veci vydaných rozhodnutí okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry a ani z upovedomenia krajskej prokuratúry nevyplýva, že by podmienky na vznesenie obvinenia konkrétnej osobe (napr. otcovi sťažovateľky) a následné podanie obžaloby boli bezpečne naplnené. Otázka vznesenia obvinenia je v zmysle zákonnej úpravy výlučne v právomoci orgánu činného v trestnom konaní, a je na jeho zvážení (avšak rozhodne nie na svojvôli), či k tomu pristúpi alebo nie. V danej veci ústavný súd svojvôľu v tomto zmysle nezistil. Naopak, prístup orgánov činných v trestnom konaní považuje za zodpovedný a adekvátny skutkovým zisteniam. Z ich rozhodnutí sú dôvody pre zastavenie trestného stíhania čitateľné a zrozumiteľné, ich závery sa nevymykajú logike, sú racionálne a sú výrazom ich autonómneho rozhodovania v rámci ich právomoci.

52. Na tomto mieste ústavný súd len pripomína právnej zástupkyňi sťažovateľky už známou ustálenú judikatúru ústavného súdu (II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, II. ÚS 28/06, II. ÚS 738/2016), podľa ktorej ak orgány činné v trestnom konaní v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestných oznámení matky sťažovateľky, nemohli porušiť zákonom ani ústavou chránené práva sťažovateľky. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať

v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Oznamovateľ trestného činu, prípadne poškodený má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave.

53. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že právu sťažovateľky na účinné vyšetrenie jej záležitosti bolo zo strany orgánov činných v trestnom konaní učené zadost'.

54. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05), prípadne z iných dôvodov.

55. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresnej prokuratúry na jednej strane a namietaným porušením základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 8 dohovoru a práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa v rámci záväzku štátu efektívne vyšetriť konanie, ktoré by mohlo byť posúdené ako zločin sexuálneho zneužívania, na druhej strane neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

56. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

57. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu